

MILJENKO MAJETIĆ

STUDIA ROMANICA ET ANGLICA
ZAGRABIENSIA

1-12, 1956-1961

Prije šest godina počeo je izlaziti pod uredništvom profesora Zagrebačkog filozofskog fakulteta M. Deanovića i P. Guberine u izdanju talijanskog seminara stručni časopis *Studia Romanica* (od 3. broja *Studia Romanica Zagrabiensia*) s radovima nastavnika i suradnika talijanskog i francuskog seminara. Dvije godine kasnije (1958) od petog broja surađuju u časopisu i anglisti Zagrebačkog filozofskog fakulteta pa je časopis dobio ime *Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia*, a u uredništvo je ušao i prof. J. Torbarina. Radovi se tiskaju na talijanskom, francuskom i engleskom jeziku (bez rezimea, osim u 4. broju na hrvatskom jeziku), a brojevi su naizmjenično posvećeni jezičnim i književnim pitanjima. Časopis izlazi dvaput godišnje (dosad, što je kod nas zaista rijetkost, bez zastoja), a jedini dvobroj (broj 9-10) nastao je u želji da i lingvisti i povjesničari književnosti zajednički objave radove u čast svog urednika, kolege i profesora M. Deanovića prigodom njegove sedamdesetogodišnjice života.

Problemi kojima se pojedini autori bave kreću se – kako će se vidjeti iz niže navedenog pregleda sadržaja pojedinih brojeva – od usko specijalističkih tema s raznih područja jezika i književnosti do općih studija. Uz doprinose suvremenoj lingvistici, romanistici i anglistici velik broj rasprava tiče se i kroatistike. Da je zato časopis naišao na odjek i kod nas i u inozemstvu, svjedoče između ostalog mnogobrojne publikacije koje uredništvo prima u zamjenu, kako se vidi iz redovitih popisa na kraju svakog broja pod stalnim naslovom »*Studia et periodica invicem accepta*«.

Pregled sadržaja pojedinih brojeva

Br. 1. M. Deanović, »*Studi istrioti*«. Povijesni pregled istriotskih studija, o istriotskom govoru i prvi izvadak iz materijala za Istriotski rječnik.

M. Pavlović, »L'elemento romanzo e non romanzo nella posposizione dell'articolo nelle lingue balcaniche«. Predavanje novosadskog profesora kao gosta Filozofskog fakulteta u Zagrebu u kojemu izlaže zašto smatra da se pojava postponiranog člana u balkanskim jezicima ne može smatrati samo romanskim utjecajem.

J. Jernej, »Sugli italianismi penetrati nel serbo-croato negli ultimi cento anni«. Obuhvaćajući i južno i sjeverno područje našeg jezika, autor proučava italijanizme u današnjem književnom jeziku.

Br. 2. I. Frangeš, »Su un aspetto dello stile di G. Verga«. Stvarajući svoj stil »sluhom«, Verga je morao rješavati problem dijaloga, dok se nije dovinuo do »unutrašnjeg dijaloga« u *Obitelji Malavoglia*.

I. Frangeš, »Contributo alla bibliografia verghiana presso i Croati e i Serbi«. – Bibliografija Verge kod Hrvata i Srba.

M. Zorić, »Eccchi della poesia di G. Pascoli in Jugoslavia«. O mršavim korijenima Pascolija u Jugoslaviji. Najbolji su posrednici bili Nazor i Gradnik.

F. Čale, »La fortuna del Decameron in Jugoslavia«. Prijevodna tradicija Boccaccia je iz »društvenih obzira« vrlo mlada, iako su ga već neki naši renesansni pisci poznavali.

Br. 3. M. Deanović, »Intorno all'Atlante Linguistico Mediterraneo«. Uz povijest Deanovićeva projekta Mediteranskog jezičnog atlasa i njegove svrhe nalazi se shema upitnika po kojem se svrstavaju izrazi u 11 grupa.

P. Guberina, »La logique de la logique et la logique du langage«. Autor pomoću filozofije odgovara na pitanje što je zapravo logika jezika i kako je moguće povezati jezični izraz s logikom bez tereta 19. st.

V. Vinja, »Alcuni tipi di incroci linguistici neolatino-slavi«. Tumače se slučajevi riječi dvojezičnog podrijetla s posebnom pažnjom na dalmatinskom materijalu i ispituje se kako su nastali pojedini tipovi.

V. Vinja, »Procédés affectifs dans la dénomination d'une coquette de mer«. Na primjeru ribe *Coris julis* L pokazuje se kako može biti mnogo naziva za ribu koja nije od veće ekonomske važnosti.

Br. 4. J. Jernej, »Foscolo presso i Croati e i Serbi«. O zanimanju za Foscola, koje nije bilo samo estetsko nego pomalo i romantično s obzirom na Foscolove veze sa Splitom. U dodatku su odlomci *Grobova* u prijevodu od Trnskog do Desnice.

J. Tomić, »Baudelaire en Yougoslavie. Bibliographie«. Bibliografija prijevoda i rasprava do 1956.

H. Mandić-Pachl, »Sur une traduction croate de la Henriade de Voltaire«. Prilog proučavanju veza sjeverne Hrvatske s Francuskom: o ličnosti prevodioca *Henriade* F. Strehli i o njegovu prijevodu.

M. Zorić, »Intorno alle »Scintille di N. Tommaseo«. M. Zorić je našao u Firenci konačan oblik talijanske verzije *Iskrice* pa nas uvodi u tekst koji objavljuje na kraju ovog broja časopisa:

N. Tommaseo, »Scintille«. Redazione definitiva a cura di M. Zorić.

Br. 5. M. Deanović, »Terminologia marinara e peschereccia a Ragusa-vecchia (Cavtat)«. Prilog Mediteranskom jezičnom atlasu, pomorsko i ribarsko jezično blago skupljeno u jednom od sedam predviđenih mjesta na našem Jadranu za jezična ispitivanja pri stvaranju Atlasa.

P. Guberina, »Étude expérimentale de l'expression linguistique«. Nastavljajući na ranija proučavanja, P. Guberina iznosi neke rezultate elektroakustičke analize oscilografom.

J. Gospodnetić, »L'e caduc«. Ovisnost *e caduc* o promjeni snage prethodnog konsonanta i o prirodi ritma tih promjena.

P. Tekavčić, »Terminologia viticola e vinicola nel dialetto istrioto di Dignano«. Zbog velike vinogradarske tradicije tog kraja autor je proučio pripadnu terminologiju i njezino podrijetlo.

R. Filipović, »The Phonetic Compromise«. Prilog proučavanju fonetske sudbine riječi posuđenih iz drugih jezika.

L. Spalatin, »Infinitive after *try* – In Educated spoken English«. Rezultati ispitivanja na stotinjak primjera što utječe na upotrebu nekog infinitiva uz *try*.

Br. 6. J. Torbarina, »A Minor Crux in Hamlet«. Tumači se, nasuprot brojnim komentarima i prijevodima, što zapravo znači mjesto »Observe his inclination in yourself« u *Hamletu* (II 1, 71).

S. Bićanić, »The Effect of Magazine Serialization on Romola«. Na Eliotovu primjeru *Romole* o utjecaju načina izdavanja na noveliste.

P. Guberina, »L'esthétique et la morale des poètes noirs écrivant en langues européennes«. Što nose svoga crni autori koji pišu na evropskim jezicima.

A. Polanšćak, »Le rôle du corps dans l'esthétique proustienne«. Pisac razmatra brojna mjesta Proustovih djela koja pokazuju što je u Proustovoj estetici značilo tijelo.

H. Mandić-Pachl, »Francion ou le message réaliste et critique de Sorel«. U traženju realističnog opisa francuskog društva 17. st. autorica predstavlja prvi francuski pikareskni roman *Francion*.

M. Zorić, »Niccolò Tommaseo e il suo »maestro d'illirico«. O prijateljstvu Šibenčanina Špira Popovića s Tommaseom i o Popovićevu utjecaju na Tommaseov rad.

F. Čale, »Appunti su un tipo d'inversione del soggetto nelle novelle di Luigi Pirandello«. Na mnogobrojnim se primjerima pokazuje kakvo stilsko značenje ima u Pirandellovim novelama inverzni poredak vlastitog imena kao subjekta (kad to ne traži normativna gramatika).

V. Frangeš, »Vasco Pratolini e Firenze«. Autorica piše kako se očituje Firenza u opisima Vasca Pratolinija.

Br. 7. P. Guberina, »Le son et le mouvement dans le langage«. Rad je posvećen daljem izlaganju teoretskih pogleda o govornom jeziku.

V. Vinja, »Nouvelles contributions au *Romanisches etymologisches Wörterbuch* de W. Meyer-Lübke«. Prilozi romanskom etimološkom rječniku skupljeni s našeg obalnog područja.

P. Tekavčić, »Due voci romene in un dialetto serbo-croato dell'isola Veglia (s.-cr. Krk)«. Rumunjsko podrijetlo krčkih riječi *špilišok* i *čura* (Dubašnica).

R. Filipović, »Consonantal Innovations in the Phonological System as a Consequence of Linguistic Borrowing. Phonemic Re-distribution in English Loan-Words in Serbo-Croatian«. Koliko je novih konsonantskih grupa ušlo u naš jezik primanjem engleskih riječi.

L. Spalatin, »Phonetic Forms of the Introductory *there* in Combination with *is* and *are* in Spoken Educated English«. Autor ispituje izgovor *there is* i *there are*.

Br. 8. J. Torbarina, »On Rendering Shakespeare's Blank Verse Into Other Languages«. Problem »prevodenja« ritma i muzike Shakespeareova stiha i utjecaj Schlegela na prevodioca Milana Bogdanovića.

S. Bičanić, »A Missing Page of *The Claverings*«. O pravom završetku jedne Trollopove pripovijetke koji omaškom nije pretiskavan.

A. Polanščak, »Roger Martin du Gard avant *Les Thibault*. O životu i stvaranju francuskog pisca prije nego je napisao *Les Thibault*.

M. Zorić, »Ancora sul soggiorno di Ugo Foscolo a Spalato«. O arhiviranim bilješkama F. Carrare kao prilog poznavanju Foscolova života.

D. Cernecca, »Pietro Stancovich Arcade Istriano«. O životu i radu lokalnog književnika Stankovića (prijelaz 18. na 19. st.).

F. Čale, »La *Calandria* del Bibbiena nel teatro croato«. O neprikazanoj lokalizaciji *Calandrije* Spira Dimitrovića pod naslovom *Zvekan* i o eventualnom tragu Bibbiene kod Držića.

Br. 9–10. »Bibliografia degli scritti di M. Deanović«. Bibliografija ebuhvaća radove od 1912–1960.

V. Gortan, »La version latine du Ier chant de *La Divine Comédie* par Marko Marulić«. Autor ispravlja Dionisottijevo čitanje Marulićeva latinskog prijevoda 1. pjevanja Danteove *Božanske komedije*, donosi cijeli tekst prijevoda uz kritičke osvrt.

M. Zorić, »Stile narrativo di Marco Casotti«. Izvlači se iz zaborava jedan skroman dalmatinski pisac romantične epohe i analizira kojim je utjecajima bila podvrgnuta njegova talijanska proza.

F. Čale, »Comici italiani a Zagabria«. Pregled gostovanja talijanskih glumaca i trupa od Ernesta Rossija do »Teatro Ca'Foscari« (1895–1960).

J. Jernej, »I primi manuali di conversazione italo-serbocroati«. Obradeni su jezični priručnici od Jakova Mikalje do kraja 18. st.

D. Cernecca, »Sulla lingua di Italo Svevo, Elemento dialettale e complesso linguistico«. Autor smatra da je Svevin tržšćanski dijalekt osnova za proučavanje njegova izraza.

P. Tekavčić, »Un testo istrioto«. Priopćena je jedna nepoznata priča i popraćena gramatičkim primjedbama.

E. Dermitt, »Pubblicazioni in lingua italiana in Jugoslavia dal 1945 al 1960«. Bibliografija djela i periodika.

A. Polanšćak, »Roger Martin du Gard et *Les Thibault*«. Nastavljajući na prethodan rad o R. M. du Gardu prije *Thibaultovih*, pisac govori o du Gardovu razdoblju stvaranja svog slavnog djela.

I. Batušić, »Les impromptus dans le théâtre français«. Prvenstveno se radi o prigodnim jednočinkama iz kazališnog života, a autorica je našla i nekoliko hrvatskih primjera, ali političkog značenja.

P. Guberina, »Le problème de la diphtongaison en vegliote«. Poznati jezični materijal još ne dopušta strukturalnu analizu, ali se pomoću povijesnih činjenica može obrađivati problem diftongizacije u veljotskom dijalektu u vezi s hrvatskim dijalektima Krka.

V. Vinja, »Notes ichtyonymiques dalmates«. Dijelovi materijala za Atlas faune istočnog Jadrana.

J. Torbarina, »Raymond Kunić and English Literature«. Četiri Kunićeva latinska epigrama pokazuju utjecaj engleske književnosti u Dubrovniku posljednja dva desetljeća 18. st.

S. Bičanić, »Some New facts about the Beginning of Trollope's *Framley Parsonage*«. Prilog historijatu Trollopova književnog rada.

R. Filipović, »Phonemic Importation«. Na primjerima iz raznih jezika odgovara na pitanje koji strani fonemi mogu ući u neki jezik.

V. Vouk, »Shakespearean Names in Serbo-Croatian Translations«. Bavi se pitanjem preuzimanja imena u hrvatskim i srpskim prijevodima Shakespearea.

Br. 11. P. Guberina, »La méthode audio-visuelle structuro-globale et ses implications dans l'enseignement de la phonétique«. Otkud gornji naziv metodi koju primjenjuje Zavod za fonetiku Filozofskog fakulteta i kako se primjenjuje ta metoda.

J. Jernej, »Intorno alla classificazione delle proposizioni indipendenti secondo il loro contenuto«. Doprinos analizi rečenica i njihovoj sistematizaciji.

D. Cernecca, »Le due redazioni di *Senilità* di Italo Svevo«. O problemu Svevova jezičnog izraza na osnovu dviju redakcija tog romana.

P. Tekavčić, »Toponomastica romanza di Dignano d'Istria«. Neki rezultati autorovih terenskih ispitivanja toponomastike.

R. Filipović, »The Morphological Adaptation of English Loan-Words in Serbo-Croat«. Nastavak istraživanja o prilagođivanju engleskih posuđenica našem jezičnom sustavu.

Br. 12. J. Torbarina, »The Nakedness of the Shakespearian Tragic Hero«. U okviru svojih ispitivanja o Shakespeareu autor govori o ljudskosti Shakespeareovih tragičnih junaka.

I. Vidan, »Rehearsal for »*Nostramo*«. Conradov udio u pisanju romana *Romance* koju su napisali Joseph Conrad i Ford Madox Ford.

M. Beker, »Virginia Woolf's Appraisal of Joseph Conrad«. Zašto je V. Woolf cijenila Conrada.

M. Deanović, »Una canzone rovignese: *La batana*«. Tekst rovinjske pjesme *La batana*, note i kratak historijat.

F. Čale, »Sulla fortuna di Pirandello in Jugoslavia«. O prijemu, predstavljanju i utjecaju Pirandella u Jugoslaviji, s bibliografijom prijevoda, članaka i recenzija.

P. Guberina, »Structure poétique de la poésie noire d'expression anglaise en Amérique«. O pjesničkim slikama, ritmovima i oblicima američke crnačke poezije engleskog izraza.

A. Polanšćak, »Nathalie Sarraute et le roman nouveau«. Što je to »novo« i što je novo u Nathalie Sarraute.

J. Tomić, »Date présumée de poèmes *Bénédiction* et *Au lecteur* de Baudelaire«. Autor smatra da su obje pjesme bar djelomično napisane već 1839-40.

B. Vuletić, »Le langage universel d'Eugène Ionesco«. O značenju nekih scenskih elemenata za potpunije doživljavanje Ionescova teksta.